

grad bidrager til udstødning af ansatte og til en nedslidning på grund af arbejde. Det drejer sig alt for ofte om traditionelle, lavt betalte job, ikke kun i den private sektor, men også i den offentlige sektor: hjemmehjælpere, portører, buschauffører, slagteriarbejdere, syersker.

Når jeg tænker på, hvor langt vi er kommet med det ydre miljø, så er det temmelig forstemmende at konstatere, at arbejdsmiljøet stadig halter bagefter. Kort levetid og dårligt arbejdsmiljø er i højere grad et vilkår for buschaufføren end for direktøren. Sygdomsbilledet vender simpelt hen den tunge ende nedad.

Det kræver en bred indsats at få ændret disse forhold, det kræver forskning i nutidens og fremtidens arbejdspladser, det kræver samvirke mellem parterne på virksomheden, og det kræver medvirken fra alle, der har indflydelse på forholdene.

Regeringen vil etablere skærpet arbejdsmiljøovervågning, og målet er et ordentligt arbejdsmiljø for alle uden nedslidning eller helbreds-skader, men med variation og udvikling i arbejdet. Arbejdsministeren vil i den kommende folketingssamling fremlægge en ny handlingsplan for en forbedring af arbejdsmiljøet.

Så er der det med sundheden. Vi har ganske enkelt ikke været gode nok til at omsætte den øgede velstand i øget velfærd. Det kommer til udtryk på mange måder, også i danskernes lave middellevetid og den voksende sundhedskløft mellem de bedrestillede og de dårligere stillede. De ufaglærte og faglærte rammes hårdere end virksomhedslederen.

Tidligere havde danskerne en middellevetid, der var blandt de højeste i verden. Det er temmelig alarmerende, at vi i Danmark nu er overhalet af alle de lande, vi plejer at sammenligne os med. Vi er faktisk på sidstestadiet i EU, hvad denne sag angår. Derfor vil sundhedsministeren i den kommende folketingssamling fremlægge en redegørelse om et tværgående forebyggelsesprogram til forbedring af folkesundheden.

Vi oplever også i disse år, at mange ældre, som ikke er nedslidte, som ikke er trætte, i stigende omfang går på efterløn. Den udvikling indebærer, at vi med det nuværende opsving risikerer at mangle arbejdskraft om få år.

Regeringen vil gerne understrege, at efterlønnen er kommet for at blive. Arbejdsministeren vil udstede et garantibevis, så enhver, der fylder 60 år, kan være sikker på, at nogle år mere på arbejdsmarkedet ikke fører til ringere mulig-

hed for at gå på efterløn uanset sygdom eller ledighed.

Men der skal ske mere end det. Regeringen vil også gøre det mere attraktivt at blive på arbejdsmarkedet. Der er brug for, at der nu kommer politisk ro og sikkerhed om den efterløns-sag. Det vil i sig selv bidrage positivt til, at mange bliver længere på arbejdsmarkedet, men der er også brug for, at parterne på arbejdsmarkedet og virksomhederne bidrager hertil.

Flere skal i job, så den samlede mængde arbejde stiger, og de, der i dag er i fuld beskæftigelse, skal have bedre mulighed for at fordele deres arbejdsindsats over hele livsforløbet. Jeg vil opfordre parterne til at drøfte den problemstilling, medvirke til at løfte den opgave.

Forsikringsprincippet og kompensationen for arbejdsløshed er ofte til diskussion, men sandheden er jo, at den er fundamentet i den ordning for den gode beskæftigelse og den høje mobilitet på det danske arbejdsmarked. Alternativet er dårligere sociale forhold, ringere mulighed for at skifte job og mere stive opsigelsesregler, som vi kender det fra andre lande.

Men den måde, vi nu beregner dagpengene på, er ude af trit med nutidens danske arbejdsmarked. Inden for velordnede overenskomststater i Danmark kan vi jo se, at flere og flere i praksis får varierende arbejdstider. Flere og flere mennesker skifter job mange flere gange i løbet af arbejdslivet end før, ofte til bedre kvalificerede job og højere løn. Vi ved faktisk også, at over halvdelen af de ansatte i Danmark i dag er ansat på fast månedsløn.

Over for den virkelighed står et beregnings-system af dagpenge, som bygger på en forudsætning om, at langt de fleste er timelønsansatte i et ens antal timer pr. uge. Gennem årene har vi søgt at justere systemet, og det har vi også gjort, med flere og flere særregler, lag på lag. Derfor står vi dag med et ekstremt kompliceret dagpengesystem, som er svært at forstå for den enkelte og dyrt at administrere.

Regeringen lægger nu op til, at vi tilpasser den måde, vi beregner dagpengene på, til det moderne arbejdsmarked. Derfor foreslår regeringen nu, at vi tager fat på et arbejde, der betyder, at vi går over til den såkaldte årsindkomstberegning. Tanken er, at dagpengene beregnes ud fra den faktiske indkomst i stedet for som i dag timelønsoplysninger og antal arbejdstimer inden for de seneste tolv uger.

Det er en stor reform, en meget stor reform. Den skal være retfærdig, og den skal tilrette-